

Pagten indeholder en præambel og 23 artikler, der er opdelt i 5 afsnit.

Afsnit I (artikel 1-6) indeholder definitioner vedrørende pagtens anvendelsesområde og generelle bestemmelser om de forpligtelser, som parterne påtager sig i henhold til pagten.

Afsnit II (artikel 7) indeholder et fælles sæt principper, som gælder for alle regionale sprog eller mindretalssprog.

Afsnit III (artikel 8-14) indeholder en række særlige bestemmelser vedrørende placeringen af regionale sprog eller mindretalssprog i de forskellige områder af samfundslivet for de særligt udpegede sprog. Deltagerstaterne kan inden for visse begrænsninger vælge, hvilke af disse bestemmelser, der skal anvendes på hvert af de omhandlede sprog. En stor del af bestemmelserne omfatter flere valgmuligheder med forskellige grader af forpligtelser afhængig af hvert sprogs særlige situation.

Afsnit IV (artikel 15-17) indeholder gennemførelsesbestemmelser, herunder især vedrørende nedsættelsen af en ekspertkomité, der skal overvåge gennemførelsen af pagten.

Afsnit V (artikel 18-23) indeholder sædvanlige afsluttende bestemmelser.

Til de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Præambelen

I præambelen redegøres for pagtens formål. Det fremhæves således, at beskyttelsen af Europas historiske regionale sprog eller mindretalssprog bidrager til at opretholde og udvikle Europas kulturværdier og -traditioner og udgør et vigtigt bidrag til opbygningen af et Europa, der bygger på principperne om demokrati og kulturel mangfoldighed. Der henvises i denne forbindelse til de principper, der er nedfældet i FN's internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og Den europæiske Menneskerettighedskonvention samt det arbejde, der er udført inden for CSCE (nu OSCE), især Helsingfors-slutakten af 1975 og dokumentet fra København-mødet i 1990. Det understreges samtidig, at beskyttelsen og fremme af regionale sprog eller mindretalssprog ikke bør ske på bekostning af de officielle sprog og behovet for at lære dem.

Afsnit I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1 indeholder definitioner vedrørende de grundliggende begreber i pagten. Ved »regionale sprog eller mindretalssprog« forstås i henhold til ar-

tikel 1, litra a, sprog, som traditionelt tales inden for et nærmere bestemt område i en stat af den pågældende stats egne statsborgere, som udgør en gruppe, der i antal er mindre end resten af statens befolkning, og som er forskellige fra den pågældende stats officielle sprog. Der skal således være tale om sprog, der er blevet talt gennem en lang periode i vedkommende stat, jf. også udtrykket »Europas historiske regionale sprog eller mindretalssprog« i præambelens 2. afsnit, og omhandler ikke sprog, der tales af indvandrere. De pågældende sprog må klart adskille sig fra det eller de andre sprog, der tales af resten af statens befolkning, og omfatter ikke dialekter af den pågældende stats officielle sprog. Selvom de omhandlede sprog traditionelt bruges inden for et særligt geografisk område i staten, behøver de ikke inden for dette område at være de dominerende sprog eller tales af flertallet.

I artikel, litra b, defineres »område, hvor det regionale sprog eller mindretalssproget bruges« som det geografiske område, hvor det omtalte sprog er visse menneskers udtryksmåde, og således berettiger til, at de i pagten indeholdte foranstaltninger til at beskytte og fremme sprog tages i anvendelse. Dette indebærer, at sproget må tales i betydeligt omfang, selvom det kun er af et mindretal.

I artikel 1, litra c, defineres »ikke-områderelaterede sprog« som sprog, der bruges af statens egne statsborgere, og som er forskellige fra det eller de sprog, der bruges af resten af statens befolkning, men som på trods af, at det eller de pågældende sprog traditionelt bruges inden for statens territorium - ikke kan identificeres med et bestemt område inden for dette. Kun en begrænset del af pagten kan derfor anvendes på disse sprog. Dette gælder især de generelle bestemmelser i afsnit II, jf. nærmere nedenfor vedrørende artikel 7, stk. 5. Eksempler på »ikke-områderelaterede sprog« er jiddisch og romani.

Artikel 2 indeholder bestemmelser om parternes forpligtelser i henhold til pagten. I henhold til *stk. 1* forpligter parterne sig til at anvende de generelle bestemmelser i afsnit II på alle de regionale sprog eller mindretalssprog, der tales inden for deres territorium, og som er omfattet af definitionen i artikel 1. I Danmark gælder forpligtelsen således det færøske og grønlandske sprog samt tysk i de områder af Danmark, hvor det omhandlede sprog traditionelt bruges. Det bemærkes i denne forbindelse, at pagten ikke indeholder nogen territorialklausul, der gør det muligt at udelukke en del af statens højhedsområde fra pagtens anvendelsesområde.

Stk. 2 indeholder bestemmelser om de forpligtelser, som parterne påtager sig med hensyn til sprog, der i